

MASINA RIKETE KINDLUSTUSE TINGIMUSED

TR105•2005

Käesolevaid masina rikete kindlustuse tingimusi kohaldatakse ADB Gjensidige Eesti filiaalis sõlmitud lepingute suhtes, milles kindlustusobjektiks on masinad ja -seadmed.

Masina rikete kindlustuse tingimustes käsitlemata küsimustes juhivad kindlustuslepingu pooled võlaõigusseadusest ja muudest Eesti Vabariigi õigusaktidest.

MÕISTED

Kindlustusandja on ADB Gjensidige Eesti filiaal.

Kindlustusvõtja on isik, kes on sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingu.

Kindlustusvõtjaks võib olla isik, kel on kindlustushuvi kindlustatava objekti omanikuna või selle seadusliku valdajana.

Kindlustusvõtjaga võrdsustatakse kindlustuslepingust tulenevate kohustuste täitmisel kindlustusobjekti seaduslikud valdajad ja kindlustusvõtja juures töötavad isikud.

Soodustatud isik on kindlustusvõtja poolt kindlustuslepingus kirjalikult nimetatud isik, kel on kindlustusjuhtumi korral õigus saada kindlustushüvitis.

Kindlustamise sooviavaldus on kirjalik informatsioon kindlustusobjektidest, faktidest ja muudest olulistest üksikasjadest, mida peab teadma kindlustusrisiki hindamiseks.

Vara käesoleva dokumendi mõistes on kindlustatud masinad ja seadmed v.a kui teksti mõte selle välistab.

Kindlustusrisk on kahjujuhtumi toimumise tõenäoline oht, mille tulek on ettearvatu ja mille tagajärgede vastu kindlustatakse.

Kindlustusväärtus on kindlustusobjekti väärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal.

Taassoetamisväärtus on hävinenud või kahjustunud kindlustusobjekti asendamiseks tehtavad vähimad vajalikud kulud samasugusele asjale sh transportimise, montaaži- ja tollikulud, võttes arvesse kulumist tulenevat asja väärtuse vähenemist.

Uusväärtus on hävinenud või kahjustunud kindlustusobjekti asemele samasuguse uue asja soetamiseks tehtavad vähimad vajalikud kulud sh transportimise, montaaži- ja tollikulud.

Hüvitispiir on kindlustuslepingus teatud juhtudel kindlustatava vara või kindlustusrisiki suhtes kokkulepitud hüvitis ülempiir, mille puhul alakindlustust ei arvestata.

Kindlustusmakse on kindlustusperioodi eest arvestatud rahasumma, mille kindlustusvõtja peab kindlustusandjale tasuma.

Omavastutus on kindlustuslepingus sätestatud osa kahjust – rahaline summa või protsent kahjust, mida kindlustusandja ei hüvita. Omavastutust kohaldatakse iga kindlustusjuhtumi korral.

1. KINDLUSTUSOBJEKT

1.1. Kindlustatud on kindlustuslepingus märgitud paigsed, mobiilsed või portatiivsed masinad ja/või -seadmed ning nende lisaseadmed (edaspidi masinad ja seadmed) eeldusel, et need on kindlustusandjale deklareeritud.

1.1.1. kindlustatakse töökorras masinad ja seadmeid; esmaselt paigaldatud seadmeid kindlustatakse peale kontrolli ja katsetuste läbimist;

1.1.2. kindlustuskaitse on jõus masinate ja seadmete töötamise ajal või seismise ajal, kui need on lahtivõetud puhastamiseks, remontimiseks, kindlustuskohas ümberpaigutamiseks ja hilisemaks kokkumonteerimiseks.

1.2. Kindlustusobjektiks võivad kindlustusandjaga eraldi kokkuleppel olla masinate ja seadmetega seotud kindlustusjuhtumi tagajärgede likvideerimise lisakulud sh ületunnitööst, töötamisest öisel ajal ja riiklikel pühadel, kiir- ja õhuveostest, kindlustusobjekti päästmiskulud, remonti teostava ettevõtte esindajate transpordi- ja majutuskulud kuni kokkulepitud hüvituspiirini.

1.3. Kindlustatud ei ole:

1.3.1. masinate ja seadmete vundamendid ja alused (kui ei ole teisiti kokkulepitud);

1.3.2. lühiajaliselt kasutatavad ja regulaarselt vahetatavad masinate ja seadmete osad:

1.3.2.1. konveierilindid, puurid, noad, lõikekettad, matriisid, stantsid, šabloonid, sõelad, köied, trossid, pihustiotsikud, saeterad, purustuspinnad, patareid, kummirehvid ja -voolikud, akud, ühendusjuhtmed vms, kui ei ole teisiti kokkulepitud;

1.3.2.2. kütused, õlid, määrded, filtrid, puhastusained, jahutusvedelikud, katalüsaatorid, kemikaalid, kontaktained vms, kui ei ole teisiti kokkulepitud;

1.3.2.3. tööstuslike ahjude ja katelde kuuma- või korrosioonikindlad materjalid ja/või sisevooderdus, kui ei ole teisiti kokkulepitud.

1.4. Kindlustusobjekti kindlustuskaitse täpsustamiseks, laiendamiseks või piiramiseks kohaldatakse kindlustuslepingus lisaklausleid, mille nimistu on toodud käesolevate tingimuste lõpus.

2. KINDLUSTUSRISK JA SEDA MÕJUTAVAD OLULISED ASJAOLUD

2.1. Kindlustusrisk on oht, mille vastu masinad ja seadmeid kindlustatakse. Kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemisena käsitletakse kindlustusjuhtumi saabumise tõenäosuse suurenemist.

2.2. Kindlustusrisiki määramisel loetakse mõjutavaks oluliseks asjaoluks eelkõige teavet, mida kindlustusandja küsib enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustusvõtjalt kirjalikult. Samuti loetakse kindlustusrisiki suurendavaks oluliseks asjaoluks kindlustuslepingus või selle lisades sätestatud, riski puudutavate eritingimuste või kokkulepete täitmata jätmist.

2.3. Kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemisest tuleb kindlustusandjale viivitamata teatada, välja arvatud juhul, kui kindlustusrisiki suurenemine on põhjutanud üldteada asjaolu.

2.4. Kindlustusperioodi jooksul on kindlustusandjal õigus kindlustusobjekt üle vaadata, suurenenud kindlustusrisiki vähendamiseks nõuda kindlustusvõtjalt täiendavate ohutusmeetmete

rakendamist ja suurenenud kindlustusriskile vastavalt kindlustusmaks suurendamist. Eeltoodu ei välista kindlustusandja õigust vajadusel kindlustusleping kohe üles öelda.

3. KINDLUSTUSJUHTUM, KINDLUSTATUD RISKID

3.1. Kindlustusjuhtumiks on kindlustusobjekti kahjustumine, hävimine või kaotamine, olles põhjustatud kindlustustingimustes sätestatud ootamatust ja ettenägematust sündmusest või sündmustest.

3.2. Kui kindlustusjuhtumi toimumise aega pole võimalik määrata, loetakse selleks hetk, mil kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik sai või oleks pidanud sündmusest teada saama.

3.3 Kindlustatud riskideks on kahjustused (elektrilised või mehaanilised rikked, masina- ja seadmeosade purunemine), mis on tekkinud järgmistest sündmuste tulemusena:

3.3.1. lühis, liigpinge(ala- ja ülepinge), induktsioon vms elektriline põhjus, ülerõhk, plahvatus v.a sündmusest punktis 15.2.4 toodud põhjustel;

3.3.2. kontrolli-, mõõte- ja kaitseseadmete rikked;

3.3.3 kindlustusobjekti valmistamiseks kasutatud defektsed materjalid ja selle valmistamisel tehtud tehnoloogilised vead ning paigaldamisel esinenud vead v.a tootja garantii alusel hüvitatavad;

3.3.4. purunemine tsentrifugaaljõu mõjul, vee puudumine kateldes, võõrkehade sattumine masinatesse ja seadmetesse;

3.3.5. vedelike või gaaside torustike ning mahutite purunemisega kindlustusobjektile voolanud vedelik või pihkunud gaas;

3.3.6. operaatori või teenindava personali ettevaatamatusest ja ebaõigetest töövõtetest masina või seadme käsitsemisel tingitud kahju;

3.3.7. torni tuuled;

3.3.8. vandalism, mille all mõistetakse kolmandate isikute süülist tegevust, mis oli suunatud võõra vara rikkumisele või hävitamisele;

3.3.9. muud kahjud v.a need, mille tekke põhjuseid on kirjeldatud punktides 3.4 ja 15.

3.4. Välistatud on kahju hüvitamine sündmusest või tegevusest, mille tekke põhjus on:

3.4.1. tulekahju, pikse otsetabamus või kaudne mõjutabamus, kahju tulekustutusveest ja muust päästetegevusest, lõõklaine, lennuaparaadi või selle osade allakukkumine, veekahju ja murdvargus, kui ei ole teisiti kokkulepitud;

3.4.2. maavärin, vulkaaniline tegevus, tsunami, sademed(rahe, paduvihm), laviinid, tõusvesi(looduslik üleujutus), maapinna sisselangemine, kivi- ja maapinnavaring ja maalihe, kui ei ole teisiti kokkulepitud;

3.4.3. sisepõlemismootorites, kateldes ja survemahutites keemiliste ühendite, gaaside ning vedelike paisumisest tingitud plahvatuses v.a põlevgaaside plahvatus kateldes;

3.4.4. kahjud, mis on otseselt põhjustatud masina või seadme jätkuvast eksploateerimisest sh füüsiline kulumine, kavitatsioon, korrosioon, rooste, katlakivi, tavailmastikutingimuste mõju ning püsiv keemiliselt agressiivne keskkond;

3.4.5. kahjud, mis esinevad masinate ja seadmete katsetamisel või kasutamisel sellisel otstarbel või tingimustes, milleks nad pole mõeldud;

3.4.6. kahjud, mis on põhjustatud vigadest ja defektidest, mille olemasolust Kindlustusvõtja või tema esindajad olid teadlikud enne kindlustuslepingu sõlmimist, kuid ei teavitanud sellest kindlustusandjalt või kahjud, mis ilmnevad alles korralise ülevaatuse või hoolduse käigus;

3.4.7. kahjud, mille eest on vastutavad masinate ja seadmete valmistajad, tarnijad, müüjad või rentijad;

3.4.8. kahjud masinate ja seadmete välistest pisivigadest, mis ei mõjuta nende tööd;

3.4.9. korralisest hooldusest, justeerimisest ja tehnilisest teenindamisest;

3.4.10. kahjud, mis on põhjustatud Kindlustusvõtja või tema esindajate kuritahtlikust tegutsemisest ja/või raskest ettevaatamatusest sh tegevusest alkoholi joobes, narkootiliste ja psühhotroopsete ainete mõju all;

3.4.11. üle kahjuhüvitise piiri ulatuvate kahjudest.

4. KINDLUSTUSKOHT, KINDLUSTUSPERIOOD JA KINDLUSTUSLEPINGU KEHTIVUS

4.1. Kindlustuskohaks on kindlustuslepingus märgitud aadressil asuv hoone, rajatis või territoorium, kus kindlustusobjektid paiknevad.

4.2. Kindlustusperiood on aeg, mille kestel kindlustusleping kehtib. Kindlustusperioodi maksimaalne pikkus on 12 kuud.

4.3. Kindlustusleping kehtib kindlustuslepingus sätestatud kindlustusperioodil, -tingimustel ja -kohas.

4.4. Vastuolu korral kindlustuspoliisiile kirjutatu ja käesolevate masina rikete kindlustuse tingimuste vahel lähtutakse kindlustuslepingusse kirjutatust.

5. KINDLUSTUSVÄÄRTUS, KINDLUSTUSSUMMA JA HÜVITISPIIR

5.1. Masinate ja seadmete kindlustusväärtuseks loetakse uusväärtust ja taassoetamisväärtust.

5.2. Kindlustusvõtja on vastutav õige kindlustusväärtuse esitamise eest. Vale kindlustusväärtuse esitamisel juhendatakse kindlustusjuhtumil käesolevate tingimuste punktides 6.2 ja 6.3 sätestatust.

5.3. Kindlustussumma on maksimaalne väljamaksusumma ühe kindlustusjuhtumi kohta, mis kindlustusjuhtumi järel väheneb väljamakstud kindlustushüvitise võõra.

5.3.1. Kindlustussumma taastamiseks on võimalik sõlmida samale kindlustusobjektile lisaleping.

5.4. Hüvitispiir on kindlustatava asja või kindlustusriski suhtes kokkulepitud hüvitise ülempiir, mille korral alakindlustust ei arvestata. Hüvitispiiriga kindlustamine on võimalik vaid poolte kokkuleppel.

6. MITMEKORDNE KINDLUSTUS, ÜLEKINDLUSTUS JA ALAKINDLUSTUS

6.1. Mitmekordne kindlustus on olukord, kus vara on kas osaliselt või täielikult kindlustatud sama kindlustusriski vastu mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate poolt maksmisele kuuluvate hüvitiste kogusumma ületaks kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületaksid kindlustusväärtuse.

6.2. Ülekindlustus on olukord, kus kindlustussumma ületab masinate ja seadmete kindlustusväärtuse. Ülekindlustuse puhul ei hüvita kindlustusandja rohkem, kui on tegelik kahjusumma või vara kindlustusväärtus.

6.3. Alakindlustus on olukord, kus masinate ja seadmete kindlustussumma on väiksem kui vara kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Alakindlustuse korral makstakse kindlustushüvitist võrdeliselt kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtega kindlustusjuhtumi toimumise ajal.

7. KINDLUSTUSLEPINGU SÕLMIMINE JA JÕUSTUMINE

7.1. Kindlustusvõtja on kindlustuslepingu sõlmimisel kohustatud esitama kindlustusandjale kindlustuslepingut puudutavates küsimustes õiged andmed ning teatama kõigist talle teada olevatest kindlustusriski mõjutavatest olulistest asjaoludest;

võimaldama kindlustusandja esindajal vara üle vaadata ja täitma kindlustusandja esitatud lisatingimusi, mis on vajalikud kindlustusrisi vähendamiseks (ohutusseadmete paigaldamise nõue, hoiustamine valvataval territooriumil vms).

7.2. Kindlustusandja on kohustatud kindlustuslepingu sõlmimisel tutvustama kindlustusvõtjale kindlustustingimusi.

7.3. Kindlustusleping jõustub ja kindlustuskaitse algab kindlustuspoliisil märgitud alguskuupäeval.

8. KINDLUSTUSHÜVITIS JA HÜVITAMISE VORMID

8.1. Kindlustushüvitis on rahasumma, mis makstakse välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks.

8.2. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varakahju suurusega ja kindlustussummaga.

8.3. Kindlustusandja hüvitab kindlustusvõtjale kahju vähendamiseks tehtud vajalikud kulud ning kulud, mida kindlustusvõtja kandis kahju kindlakstegemiseks või selle suuruse määramiseks. Kindlustusandja hüvitab ka kulud, mis on vajalikud kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud ja allesjäänud vara koristamiseks ning prahi äraveoks, kui kindlustuslepingus on selleks ettenähtud vastav summa.

8.4. Hüvitamise vormi ja hüvitise suuruse otsustab kindlustusandja. Hüvitamise vormid on rahaline hüvitis, kahjustatud kindlustusobjekti taastamine või asendamine samaväärsega.

9. KINDLUSTUSLEPINGU LÕPPEMINE, ÜLESÜTLEMINE VÕI KINDLUSTUSLEPINGUST TAGANEMINE

9.1. Kindlustusleping lõpeb:

9.1.1. kui kindlustusmakse on tasumata kokkulepitud tähtpäevaks;

9.1.2. kindlustusperioodi möödumisel;

9.1.3. kindlustuslepingu ülesütlemisel;

9.1.4. kindlustuslepingust taganemisel;

9.1.5. seaduses ettenähtud muudel alustel.

9.2. Kindlustuslepingu pooltel on õigus kindlustusleping üles öelda seaduses ettenähtud korras ja alustel.

9.3. Kindlustusandjal on õigus kindlustusleping üles öelda:

9.3.1. kui kindlustusvõtja on rikkunud käeoleva masina rikete kindlustuse tingimusi ja kindlustuslepingu tingimusi;

9.3.2. kui kindlustusvõtja või soodustatud isik on petnud või üritanud petta kindlustusandjat kindlustuslepingu või kindlustusjuhtumi asjaolude suhtes;

9.3.3. kindlustusrisi suurenemisel;

9.4. Kindlustusandja on kohustatud järgima kindlustuslepingu ülesütlemisel võlaõigusseaduses ettenähtud nõudeid ja tähtaegu.

9.5. Kindlustusandjal ei ole kindlustuslepingu ülesütlemise õigust, kui kindlustuslepingu tingimuste rikkumisel ei ole mõju kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisele või kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustusele (v.a osamakse tasumata jätmine).

9.6. Pärast kindlustusjuhtumit võivad kindlustuslepingu mõlemad pooled kindlustuslepingu üles öelda, sellest teisele osapoolle üks nädal ette teatades. Kindlustuslepingu ülesütlemisel säilib kindlustusandjal kindlustuslepingu täitmise kohustus lepingu kehtivuse ajal toimunud kindlustusjuhtumite suhtes.

9.7. Kindlustusandjal on õigus kindlustuslepingust taganeda, kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingu sõlmimisel teavitanud kindlustusandjat kindlustusrisi

mõjutavatest olulistest asjaoludest või on esitanud teadlikult valeandmeid. Kindlustusandjal on lepingust taganemise õigus ühe kuu jooksul arvates ajast, mil ta sai teada või pidi teada saama teatamiskohustuse rikkumisest.

9.8. Kui kindlustusvõtja ei ole tasunud esimest kindlustusmakset 14 päeva jooksul alates kindlustuslepingus määratud maksetähtajast ja kui kindlustusandja ei ole andnud kindlustusvõtjale selle aja jooksul makse tasumise uut tähtaega, siis eeldatakse, et kindlustusandja on lepingust taganenud.

9.9. Kindlustuslepingu ülesütlemisel on kindlustusvõtjal õigus tagasi saada kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakse, millest on maha arvatud 15% kindlustusandja asjaajamiskuludeks. Juhul, kui kindlustusleping öeldakse üles pärast kindlustusjuhtumit, on kindlustusandjal õigus kindlustushüvitisest maha arvata tasumata kindlustusmaksed kuni kindlustusperioodi lõpuni.

9.10. Kindlustuslepingust taganemisel tagastab kindlustusandja kindlustusvõtjale kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakse, millest on maha arvatud 15% kindlustusandja asjaajamiskuludeks.

10. KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED

10.1. Kindlustusvõtja on kohustatud:

10.1.1. võimaldama kindlustusandja esindajal tutvuda vara seisundiga ning kindlustuslepingu sõlmimiseks vajalike dokumentidega;

10.1.2. teatama kindlustusandjale kindlustuslepingu sõlmimisel kõigist talle teada olevatest olulistest asjaoludest, millel on mõju kindlustusandja otsusele kindlustuslepingu sõlmida või teha seda kokkulepitud lisatingimustel;

10.1.3. järgima Eesti Vabariigis kehtivaid õigusakte, kindlustuslepingus märgitud lisatingimusi ja masinate/seadmete kasutusjuhendeid, tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, mitte suurendama kindlustusrisi ja mitte võimaldama seda suurendada isikutel, kelle eest ta vastutab;

10.1.4. selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi isikutele, kelle valdusse või kasutusse kindlustusobjekt antakse;

10.1.5. viivitamata teatama kindlustusandjale mitmekordse kindlustuse tekkimisest ja kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisest (muudatused võrreldes kindlustamise soovivaaldukes märgituga);

10.1.6. viivitamata teavitama kindlustusandjat vara võõrandamisest.

10.2. Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:

10.2.1. võtma viivitamata tarvitusele meetmed vara päästmiseks ja kahju suurenemise ärahoidmiseks ning võimaliku kahju vähendamiseks;

10.2.2. teatama juhtunust viivitamata politseile – kui kahtlustatakse kolmandate isikute tahtlikku tegevust; kohalikule päästeasutusele – kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatusega; teistel juhtudel vastavatele pädevatele asutustele või isikutele;

10.2.3. teavitama kirjalikult kindlustusjuhtumist kindlustusandjat, tehes seda esimesel võimalusel isiklikult või oma esindaja kaudu, esitades avalduses andmed juhtumit, kahju eeldatava suuruse, tunnistajate, osapoolte ja kahtlusaluste kohta, ning täitma edaspidi kindlustusandja esindaja juhiseid.

10.2.4. võimaluse korral säilitama kindlustusjuhtumi koha koha puutumatuna, kuni kindlustusandja selle üle vaatab;

10.2.5. esitama kindlustusandjale kindlustusjuhtumi tagajärjel kaduma läinud, kahjustatud või hävinenud

vara nimekirja kahe nädala jooksul kindlustusjuhtumist teadaasaamise hetkest;

10.2.6. lubama kindlustusandjal juhtumi käsitlese käigus kindlaks teha kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjused ja suuruse, esitades selleks vajaliku dokumentatsiooni;

10.3. Kindlustusvõtja peab esitama kahjustatud, kindlustusjuhtumi järgses seisundis vara või selle jäänused kindlustusandjale ülevaatamiseks. Kindlustusvõtja ei tohi asuda kahjustatud vara taastama või hävinenud vara utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta.

10.4. Kindlustusjuhtumi tõendamise kohustus lasub kindlustusvõtjal. Kindlustusvõtja on kohustatud andma kindlustusandjale täieliku teave kindlustusjuhtumiga seonduva kohta.

10.5. Kindlustusjuhtumi tagajärjel kaduma läinud vara leidmisel on kindlustusvõtja kohustatud kahe tööpäeva jooksu sellest kindlustusandjat kirjalikult teavitama.

11. KINDLUSTUSANDJA KOHUSTUSED

11.1. Kindlustusandja on kohustatud:

11.1.1. enne kindlustuslepingu sõlmimist tutvustama kindlustusvõtjale kindlustuslepingu dokumente;

11.1.2. hoidma saladuses talle kindlustuslepinguga seoses teatavaks saanud andmed;

11.1.3. registreerima kahjuteate ja tutvustama kindlustusvõtjale kindlustusjuhtumi lahendamise ning kahju hüvitamise korda;

11.1.4. alustama pärast kindlustusvõtjalt kirjaliku avalduse saamist viivitamatult kindlustusjuhtumi käsitlemist ja tegema kindlaks hüvitamisele kuuluva kahju suuruse;

11.1.5. esitama kindlustusvõtjale kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjuste ja suuruse kindlakstelemiseks vajalike dokumentide nimekirja;

11.1.6. tegema kahju hüvitamise või sellest keeldumise otsuse, kuid mitte hiljem kui 10 tööpäeva jooksul alates kõigi nõutavate dokumentide saamisest ning kahju suuruse ja tekkimise asjaolude kindlakstelemisest.

Alustatud kriminaalasja korral on kindlustusandjal õigus otsuse vastuvõtmist edasi lükata kuni asjaomasele süüdistuse esitamiseni või kriminaalasja lõpetamise või peatamise otsuse kättesaamiseni.

11.1.7. kindlustusandja on kohustatud kindlustusvõtjale kirjalikult teatama kahju hüvitamise keeldumisest hiljemalt 5 tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest, näidates ära keeldumise või kindlustushüvitise vähendamise põhjuse ja aluse.

12. EKSPERTIISI TEGEMINE

12.1. Kindlustuslepingu pooled võivad kahjujuhtumi saabumisel või kahjujuhtumi käsitlemisel määrata, et kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suuruse, tekkepõhjuse või kahjuavalduses esitatud asjaolud määrab kindlaks ekspert või eksperdid.

13. HÜVITAMISE KORD

13.1. Kindlustusvõtjale hüvitatakse otsene varakahju ja muud kindlustuslepingus sätestatud ja põhjendatud kulud.

13.2. Kindlustushüvitisest arvestatakse maha omavastutus. Mitme omavastutuse samaaegse rakendamise korral arvestatakse hüvitisest maha vaid suurim omavastutus.

13.3. Hüvitispiiriga kindlustamise korral hüvitab kindlustusandja varakahju kuni kokkulepitud rahasummani.

13.4. Ülekindlustuse korral hüvitab kindlustusandja tegeliku kahjusumma.

13.5. Alakindlustuse korral makstakse kindlustushüvitist võrdeliselt kindlustussumma ja

kindlustusväärtuse suhtega kindlustusjuhtumi toimumise ajal.

13.6. Kindlustuslepingus sätestatud kahju vähendamise kulude, koristus- ja prahiveo- ning muude kulude hüvitamisel võetakse arvesse alakindlustust.

13.7. Kui kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suurus või selle põhjus on terviklikult tõendamata, hüvitatakse vaid see osa, mis on tõendatud.

13.8. Kindlustusandjal on õigus hüvitise maksmisel tasaarvestada kindlustuslepingu järgi tasumata kindlustusmakse osad kuni kindlustusperioodi lõpuni.

13.9. Kui kindlustusvõtja või soodustatud isik saab kindlustushüvitise väljamaksmise järel varastatud vara oma valdusse tagasi, tuleb see vara loovutada kindlustusandjale või tagastada kindlustushüvitise.

13.10. Hüvitamisele ei kuulu kindlustusvõtjale käibemaksu seaduse alusel tagastatav käibemaksu osa.

14. KINDLUSTUSANDJA VABANEMINE KINDLUSTUSLEPINGU TÄITMISE KOHUSTUSEST

14.1. Kindlustusandja vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

14.1.1. kindlustusvõtja ei ole täitnud vähemalt ühte peatükis 10 esitatud nõuetest ja nõude täitmata jätmise ning kindlustusjuhtumi vahel esineb põhjuslik seos;

14.1.2. kindlustusvõtja ei ole tasunud kindlustusmakset kokkulepitud tähtpäevaks (osamakse korral hiljemalt kindlustusandja poolt täiendavalt määratud tähtpäevaks) ja kui kindlustusjuhtum toimub pärast kindlustusmakse tasumise tähtpäeva möödumist;

14.1.3. kindlustusvõtja on tahtlikult või raske hooletuse (lepingulise kohustuse täitmisel vajaliku hoole järgimata jätmise) tõttu rikkunud vähemalt ühte kindlustuslepingu tingimust, millel on mõju kindlustusjuhtumi toimumisele või kahju suurusele;

14.1.4. kindlustusjuhtum on toimunud kindlustusvõtja või soodustatud isiku raske ettevaatamatuse, hooletuse või tahtluse tõttu. Raske ettevaatamatuse all mõistetakse olukorda, mil isik näeb ette oma käitumise tagajärge, kuid loodab kergemeelselt, et tagajärjed jäävad tulemata;

14.1.5. kindlustusjuhtum oli põhjustatud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isikute või nende töötajate tegevusest alkoholi- või narkootikumide või psühhotroopsete ainete mõju all;

14.1.6. kindlustusvõtja või soodustatud isik on eksitanud või püüdnud eksitada kindlustusandjat kahju toimumise asjaolude ja/või suuruse osas või püüdnud kindlustusandjat muul viisil petta kindlustuslepingu või selle täitmise asjaolude suhtes.

14.2. Kindlustuslepingu täitmise kohustusest vabanemise ulatuse otsustab kindlustusandja.

14.3. Ohutusnõuete eiramisest tingitud kindlustusjuhtumi korral on kindlustusandjal õigus kindlustushüvitist vähendada või selle maksimisest keelduda. Kindlustushüvitise vähendamise või selle maksimisest keeldumise otsuse tegemisel arvestatakse ohutusnõuete eiramise seost ja mõju antud juhtumile. Hüvitise suurus ei vähendata juhul, kui tõendatakse, et kahju oleks tekkinud ka siis, kui ohutusnõudeid oleks täidetud.

15. VÄLISTUSED

15.1. Hüvitamisele ei kuulu:

15.1.1. rahalised nõuded, mis ei ole tingitud otsesest varalisest kahjust (saamata jäänud tulu, varaliste õiguste kaotamise kahju jms);

15.1.2. keskkonnasaaste likvideerimise kulud.

15.2. Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulud, mille otseseks või kaudseks põhjuseks on:

15.2.1. sõda, kodusõda, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, streik, tööseisak (lokaut), erakorraline seisukord, terrorism, sundvõõrandamine;
15.2.2. tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle kontrolli alt väljumine;
15.2.3. maavärin, maalihe ja/või pinnase vajumine;
15.2.4. lõhkamis- või kaevandustööd;
15.2.5. asjaolu, millest kindlustusvõtja oli teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist, kuid ei teavitanud sellest kindlustusandjat.

16. KINDLUSTUSHÜVITISE TAGASTAMINE

Kindlustusvõtja ja/või soodustatud isik on kohustatud tagastama kindlustusandjale kindlustushüvitise, kui

hüvitamist välistavad asjaolud on ilmnenud pärast kahju hüvitamist või kui kahju on hüvitanud kolmas isik seadusega ettenähtud korras.

17. TEATAMISE VORM

Kõik teated esitatakse lepingu teisele poolele kirjalikult.

18. KAEBUSTE ESITAMINE JA LAHENDAMINE

18.1. Kindlustusvõtjal on õigus esitada kaebus kindlustusandja tegevuse kohta Finantsinspeksioonile.

18.2. Kõik käesolevast kindlustuslepingust tulenevad vaidlused lahendatakse Tallinna Linnakohtus.

Masina rikete kindlustuse lisaklauslid *

(Münchener Rück/ Munich Re lisaklauslite numeratsiooni alusel)

001 Streik

006 Kindlustusjuhtumi tagajärgede likvideerimisel tekkivad lisakulud (ületunnitöö, töötamine öisel ajal ja riiklikel pühadel, kiirveosed)

007 Öhuveosed

303 Välistus põlevgaaside plahvusest kateldes ja sulatusahjudes tekkinud kahjude hüvitamisele

311 Täisrisk (paiksed masinad ja seadmed)

312 Täisrisk (mobiilsed või portatiivsed masinad ja seadmed)

313 Sisemine süttimine, keemiliste ühendite reaktsioonist põhjustatud plahvatus, pikse otsetabamus

314 Plahvatus sisepõlemismootorites ja vesinikjahutusega generaatorites

315 Reservuaaride ja mahutite lekked

316 Looduslik üleujutus ja mudaga ummistumine

317 Maa-alused masinad ja seadmed

318 Süvavee ja sukelpumbad

319 Tööstuslike ahjude ja katelde tule- või korrosioonikindel sisevooderdus

320 Määrdeained ja jahutusvedelikud

321 Kiirelt kuluvad või regulaarselt vahetatavad masinate ja seadmete osad

345 Katlad ja surveseadmed

* konkreetsete lisaklauslid kehtivad, kui nende kasutamine on kindlustuslepingus kokkulepitud ja kindlustuspoliisil märgitud.